

De handen ineem en uit de mouwen

Activiteitenplan 2013, CONCEPT
Ter vaststelling in de algemene ledenvergadering 17 december 2012

Inhoudsopgave

DE HANDEN INEEN EN UIT DE MOUWEN	1
INHOUDSOPGAVE	2
VOORWOORD	3
1. VERENIGING	4
MISSIE	4
TAAKOPVATTING.....	4
LEDEN	4
ORGANISATIE.....	4
VORMEN VAN SAMENWERKING BINNEN BRAIN	4
2. LOBBY EN BELANGENBEHARTIGING.....	6
3. SECTIE KWALITEITSZORG	8
4. SECTIE INSPECTIE	10
5. PROJECTGROEP COLLECTIEVE PROMOTIE.....	12
6. WERKGROEP HRM	14

Voorwoord

BRAIN staat te trappelen van ongeduld. Opnieuw is er een jaar voorbij gegaan met veel praten over de Innovatieagenda Archieven van OCW zonder dat we daadwerkelijk konden starten met de uitvoering daarvan. Gelukkig hebben onze bestuurs-, sectie-, en projectgroepleden zich daardoor niet laten weerhouden om gestaag door te werken aan de uitvoering van de eigen agenda van BRAIN.

Dat blijven we ook in 2013 met volle inzet doen. We rekenen er op dat de Innovatieagenda in 2013 daadwerkelijk tot uitvoering gebracht gaat worden. Daar zullen we een constructieve bijdrage aan leveren, in het belang van onze leden en de branche als geheel.

Spannend wordt het hoe het regeerakkoord van het kersverse kabinet, met name de voornemens tot schaalvergroting in het openbaar bestuur, voor ons werkveld uitpakt. BRAIN zal de kwaliteit en zorgvuldigheid van het proces van schaalvergroting in de archiefsector dubbelop met zorgvuldigheid bewaken.

Er is, kortom, veel werk aan de winkel. We zullen een sterk blok moeten vormen om de belangen van onze kwetsbare branche goed te kunnen behartigen. En we zullen flink aan de slag moeten om de kansen te grijpen die er dankzij het programma en het budget van de Innovatieagenda liggen. De handen ineen en uit de mouwen dus.

Gelukkig weet BRAIN zich daarbij verzekerd van een gedreven nieuwe voorzitter en een dito bestuur. Ik wens de vereniging en al haar leden veel succes in 2013!

Jantje Steenhuis,
Voorzitter BRAIN

1. Vereniging

Missie

BRAIN verbindt, versterkt en ondersteunt archiefinstellingen in Nederland, zodat die in staat zijn de maatschappelijke, culturele en informatieve waarde van hun archieven en documentaire collecties optimaal tot hun recht te laten komen. De vereniging schept daarvoor de benodigde voorwaarden door op te treden als lobbyist, dienstverlener/adviseur, platform en ‘gilde’.

Taakopvatting

BRAIN komt voort uit en is van de branche. De behoeften van en vraagstukken binnen de branche zijn leidend voor de koers van de vereniging. ‘Voor u en met u’ is het motto van BRAIN. Dat is deels keuze, deels noodzaak: BRAIN heeft weinig middelen, en moet daarom echt als collectief opereren om zaken voor elkaar te krijgen.

Leden

BRAIN telt per 1/11/2012 70 leden, 6 toehoorders/adspirant-leden en 3 begunstigers uit alle geledingen van onze gemêleerde branche: grote en kleine instellingen, overheidsarchieven en particuliere archiefbeheerders, bedrijfsarchieven en archiefinspecties. Ledenwerving blijft een aandachtspunt van het bestuur.

Organisatie

Na de bestuurswisseling eind 2012 gaat BRAIN in 2013 verder onder leiding van Marens Engelhard (voorzitter, Stadsarchief Amsterdam), Alice van Diepen (secretaris, Archief Eemland, Amersfoort), Wim Reijnders (penningmeester, Markiezenhof, Bergen op Zoom), Allow Frings (lid, Regionaal Archief Gorinchem), Tom van Slooten (lid, Rijckheyt, Heerlen), en Lieuwe Zoodsma (lid, Noord-Hollands Archief, Haarlem). Vooralsnog blijft de plek open die vertrekkend bestuurslid Jan van der Meer achterlaat. Het bestuur beraadt zich nog op het gewenste profiel van het zevende bestuurslid.

Rens Frommé bemant het bureau van de vereniging. Margreet Windhorst (Raamwerk advies en tekst) levert gemiddeld twee dagen per maand bestuursondersteuning, met name op het gebied van beleid.

Vormen van samenwerking binnen BRAIN

Statutair kent BRAIN secties/kenniscirkels, die door de ledenvergadering moeten worden ingesteld met het oog op specifieke taken met een permanent karakter. De verdere vormgeving van de samenwerkingsverbanden binnen BRAIN is vrij.

BRAIN kent twee secties: de sectie Kwaliteitszorg en de sectie Inspectie.

De overige organisatorische verbanden hebben de vorm van project- en werkgroepen. Zij zijn bezig met klussen die vooralsnog een tijdelijk karakter dragen. In 2013 zal de projectgroep Collectieve Promotie actief zijn en gaat de werkgroep HRM aan de slag.

Het werk van de secties, project- en werkgroep wordt in 2013 beter ondersteund door de ingebruikneming van een afgeschermd gedeelte op de BRAIN-website, waarbinnen leden van secties, werk- en projectgroepen documenten en informatie kunnen uitwisselen.

Interne communicatie

De communicatie met de leden heeft meer aandacht. Signalen daarover vangen we regelmatig op. Via de website en, sinds juni 2012, via twitter, laten we zien en horen wat de vereniging doet. Desondanks geven sommigen leden aan dat zij te weinig merken van en horen over de activiteiten van BRAIN. Mede op basis van input uit de najaarsledenvergadering van 2012 stellen we daarom een nieuw communicatieplan voor 2013 en verdere jaren op.

2. Lobby en belangenbehartiging

De taken van BRAIN op het gebied van lobby en belangenbehartiging worden grotendeels door het bestuur uitgevoerd.

Innovatieagenda archieven

De lobby-activiteiten zullen zich begin 2013 toespitsen op de uitvoering van de Innovatieagenda in het kader van de Archiefvisie van OCW. Afhankelijk van de inhoud en de vorm die de uiteindelijke afspraken krijgen, zal BRAIN zich als uitvoeringspartner commiteren aan de innovatie-agenda en meewerken aan de verwezenlijking daarvan.

Mede in het kader van de Innovatieagenda kunnen en moeten we werk maken van de communicatie met archiefvormers en bestuurders t.a.v. het belang van duurzame betrouwbaarheid van informatie en de rol en toegevoegde waarde van archiefinstellingen daarbij.

Archiefcoalitie Digitale Duurzaamheid

De ACDD heeft belangrijk voorwerk gedaan voor wat een wezenlijk onderdeel moet worden van de Innovatieagenda: het realiseren van gemeenschappelijke e-depotvoorzieningen. Als samenwerkingsverband is het echter wat stil gevallen. BRAIN blijft zich sterk maken voor branchebrede samenwerking in de ACDD.

Auteursrecht

Naarmate archiefinstellingen meer content op het net zetten, krijgen ze meer te maken met auteursrechtelijke beperkingen en risico's. Die staan beleidsdoelstellingen op het gebied van erfgoed danig in de weg. Langs verschillende wegen en in verschillende samenwerkingsverbanden maakt BRAIN zich sterk voor een aanpassing van de auteurswetgeving voor erfgoedinstellingen die collecties beschikbaarstellen op internet. BRAIN is vertegenwoordigd in de werkgroep Auteursrecht, cultureel erfgoed en internet die Kennisland in 2011 heeft opgestart. Deze werkgroep wil de auteursrechtelijke belangen van erfgoedinstellingen in het publieke domein beter behartigen en de opbouw van auteursrechtelijke expertise en kennisuitwisseling stimuleren.

BRAIN organiseert binnen haar geledingen onderlinge hulp op auteursrechtelijk gebied. Het bureau koppelt leden met een vraag aan leden met ervaring.

Bestelontwikkeling

Onder invloed van beleidsbeslissingen die in een andere context zijn genomen, dreigt het archiefbestel de komende jaren te verzwakken. De veranderingen in het toezicht zijn te vrijblijvend; de instroom bij de opleidingen dreigt op te drogen door hoge collegegelden en de ondersteuningsstructuur van de erfgoedsector wordt uitgehold.

De voornemens van het nieuwe kabinet tot de vorming van gemeenten van meer dan 100.000 inwoners en het onderbrengen van de waterschappen bij de provincies of landsdelen zijn voor veel overheidsarchiefinstellingen zeer bedreigend. Anderzijds zien we dat archiefbeheer en – dienstverlening in de digitale samenleving complexe, kennisintensieve en kostbare taken zijn waartegen kleine overheden en kleine archiefinstellingen niet goed zijn opgewassen. BRAIN ziet daarom ook kansen in de schaalvergroting. De gedwongen schaalvergroting die het kabinet voor ogen heeft, zal ook veel weerstand oproepen en zal bestaande samenwerkingsverbanden en -

initiatieven ondermijnen en wellicht tot stilstand brengen. Stagnatie kan daarvan het onbedoelde en onwenselijke gevolg zijn. BRAIN ziet hierin voor zichzelf primair een rol als bewaker van de kwaliteit en zorgvuldigheid van het proces van schaalvergroting in de archiefsector. BRAIN blijft de ontwikkelingen op deze punten op de voet volgen en benadert hierover wanneer en indien nodig bestuurders, volksvertegenwoordigers, belanghebbenden, deskundigen en ambtenaren.

Vertegenwoordigingen

BRAIN is ook in 2013 als belangenbehartiger en spreekbuis van het veld vertegenwoordigd in diverse adviescommissies en actief in diverse samenwerkingsverbanden:

- Wim Reijnders heeft zitting in de archiefcommissie VNG;
- Jan van der Meer woont de bijeenkomsten van het Platform Particuliere Archieven bij;
- Jan van der Meer heeft namens BRAIN zitting in de werkgroep Auteursrecht van Kennisland;
- Yvonne Welings (gemeentearchief Tilburg) is lid van de adviescommissie Reinwardt Academie;
- BRAIN is lid van Kunsten '92; Marens Engelhard vertegenwoordigt BRAIN daarin;
- Marens Engelhard vertegenwoordigt BRAIN in het Onderwijsplatform van UvA, HvA en Reinwardt;
- Jantje Steenhuis onderhoudt namens BRAIN de contacten met de Nederlandse Genealogische Vereniging
- KVAN en BRAIN trekken waar mogelijk samen op in lobby-trajecten en stemmen standpunten en stellingnames zo veel mogelijk af;
- Wim Reijnders en Jantje Steenhuis zijn namens BRAIN toegetreden tot het bestuur van STAP om de verantwoorde afbouw van de organisatie te borgen.

Degenen die BRAIN in de diverse gremia vertegenwoordigen, koppelen daarover regelmatig terug naar het bestuur. Het intranet-deel van de website wordt gebruikt voor informatieuitwisseling hierover. Het bureau informeert de leden via de nieuwsbrieven over de activiteiten en stellingnames van BRAIN in deze gremia.

3. Sectie kwaliteitszorg

Doel en samenstelling

Een gezonde branche neemt de kwaliteit van het eigen functioneren serieus. Kwaliteitszorg is daarom, ook als ‘erfstuk’ van taakvoorgangers DIVA en Erfgoed Nederland, een belangrijk speerpunt van BRAIN. De afgelopen jaren legden we de fundamenten voor een kwaliteitszorgsysteem voor archiefinstellingen: de Servicenormen, de Kwaliteitsmonitor als instrument om te meten in hoeverre we daaraan voldoen en het Handboek Kwaliteit dat instellingen houvast geeft bij het planmatig verbeteren van de kwaliteit van hun functioneren.

De sectie bestaat in principe uit alle met kwaliteitszorg belaste medewerkers van de leden van BRAIN. Een kerngroep pakt de operationele zaken van de sectie op: het organiseren van themadagen, financiën, de vertegenwoordiging in gremia en het opstellen van de begroting en het jaarprogramma. De kerngroep is ook aanspreekpunt voor de werkgroepen die binnen de sectie (kunnen) functioneren.

De kerngroep bestaat uit Martin Jochems (gemeentearchief Apeldoorn, voorzitter), Joss Hopstaken (gemeentearchief Roosendaal), Anette de Lange (gemeentearchief Gemert-Bakel) en Mieke Schaap (gemeentearchief Zaanstad) en Hella Timmermans (Regionaal Archief Nijmegen).

Implementatie Kwaliteitshandboek Archieven fase 1

Het Kwaliteitshandboek bevat de randvoorwaarden om aan de Servicenormen Archieven 2010 te kunnen voldoen. Het Handboek is in oktober 2012 vastgesteld door het bestuur en wordt gepresenteerd aan de ledenvergadering. Daarmee is het voorbereidend werk voor een belangrijk deel klaar. Het jaar 2013 staat in het teken van implementatie.

Met het oog op de implementatie van het Kwaliteitshandboek is een zelfevaluatie-instrument in ontwikkeling. Dat heeft enige vertraging opgelopen, waardoor de geplande nulmeting, die in november 2012 zou zijn afgerond, nog niet heeft plaatsgevonden. Deze staat nu op de rol voor 2013. In het voorjaar zijn er twee expertmeetings om instellingen te helpen bij het organiseren en uitvoeren van de zelfevaluatie binnen hun eigen instelling. In het najaar 2013 zijn de resultaten van de nulmeting beschikbaar. Deze worden gepresenteerd en besproken tijdens een studiedag eind november.

Voor certificering lijkt er vooralsnog geen draagvlak te zijn binnen BRAIN en bij de bestuurlijke partners. Formele auditing aan de hand van het Kwaliteitshandboek is dan ook nog niet aan de orde. Wel bekijkt de sectie de mogelijkheid om de resultaten van de zelfevaluatie en de daaruit voortkomende plannen van aanpak te laten toetsen door een externe partij om zo goede input te genereren voor de verbetercyclus, zowel op instellingsniveau als op brancheniveau.

Kwaliteitsmonitor 2013

In 2013 vindt de tweejaarlijkse Kwaliteitsmonitor weer plaats. BRAIN heeft hiervoor nieuwe offertes aangevraagd; de beslissing voor welk bureau volgt in december. In het voorjaar actualiseren we de vragenlijst en werven we leden voor deelname. Het onderzoek start in juni. De rapportage volgt in november.

Archieven in cijfers

De geplande enquête die de sectie in samenwerking met de sectie Inspectie in 2012 zou uitvoeren, vergt meer voorbereidingstijd dan voorzien. In 2013 wordt een eerste digitale enquête

alsnog uitgevoerd. De cijfers geven een beeld van de omvang, stand van ontwikkeling, inspanningen en productie van archiefinstellingen en kunnen gebruikt worden voor benchmarking, interne en externe verantwoording, onderbouwing van beleid en verbetering van prestaties. Zo mogelijk wordt hier ook het onderzoek naar de beschikbaarheid van en de behoefte aan depotruimte in meegenomen (zie onder sectie Inspectie).

Draagvlak voor kwaliteitszorg archiefinstellingen

Voor ontwikkeling, toepassing en onderhoud van kwaliteitsinstrumenten is draagvlak nodig van het archiefveld. De werkgroep wil dit bereiken door archiefinstellingen zoveel mogelijk te betrekken bij de ontwikkeling hiervan. Daartoe organiseert de sectie studiedagen en bijeenkomsten.

Om het gebruik van de ontwikkelde instrumenten te bevorderen, is promotie onder archiefinstellingen noodzakelijk. De sectie zorgt daarom op gezette tijden voor artikelen in het Archievenblad of andere vakbladen, *posts* op BREED, berichten op www.archiefbrain.nl, flyers, posters, links naar landelijke sites, enz. In 2013 staat de zelfevaluatie aan de hand van het Kwaliteitshandboek en de nulmeting daarin centraal.

4. Sectie Inspectie

Doel en samenstelling

Doelstelling van de sectie inspectie voor de komende jaren is definitie, afbakening en ontwikkeling van archiefinspectie als vakdiscipline, met een stevig oog op de transitie naar het digitale archieftijdperk en alle veranderingen die dat met zich meebrengt. Om dit doel te bereiken heeft de sectie drie speerpunten:

De sectie bestaat in principe uit alle met toezicht belaste medewerkers van de leden van BRAIN: archivariissen en inspecteurs. Een kerngroep pakt de operationele zaken van de sectie op: het organiseren van themadagen, financiën, de vertegenwoordiging in gremia en het opstellen van de begroting en het jaarprogramma. De kerngroep is ook aanspreekpunt voor de werkgroepen die binnen de sectie (kunnen) functioneren.

De kerngroep bestaat uit: Irmgard Broos (inspectie Provincie Utrecht), Allow Frings (Regionaal Archief Gorinchem, voorzitter), Arnoud Glaudemans (Streekarchief Gooi en Vechtstreek) en Jeanine Nolen (Streekarchief Rijnlands-Midden).

In 2012 zijn de volgende werkgroepen binnen de sectie actief:

- Werkgroep kwaliteitsinstrumenten
- Werkgroep vormgeving Inspectie nieuwe stijl

De werkgroepen rapporteren regelmatig aan de kerngroep. De organisatie en eerste opzet van themadagen wordt losgetrokken van de werkgroepen. Wel zullen de werkgroepen, indien gevraagd, input leveren voor inhoudelijke invulling van themadagen.

Samenwerken en kennisdelen

Aangezien de beroepsgroep niet groot is, de veranderingen snel gaan en actuele kennis van zaken niet ruim gezaaid, is nauwe samenwerking met verwante organisaties (EGI, LOPAI, sectie kwaliteitszorg) een must. De totale beroepsgroep archiefinspectie ondergaat gemeenschappelijke ontwikkelingen binnen het vakgebied. Daarnaast dient er rekening gehouden te worden met de verschillende bevoegdheden en rollen van het archieftoezicht. Juist ook vanuit deze verschillende inspectierollen is delen van kennis, expertise zo belangrijk. Ook de inbreng van de individuele archivariissen en archiefinspecteurs is hard nodig. Daartoe wordt een communicatieplatform ingericht (BRAIN-website en PLEIO-groepen). Daarnaast lopen de halfjaarlijkse bijeenkomsten gewoon door.

Archiefinspectie als vak: verder ontwikkeling het procesmodel en instrumenten

De 'kapstok' voor de verdere ontwikkeling van het vak archiefinspectie is het procesmodel archiefinspectie. Daarmee is een belangrijke stap richting archiefinspectie in het digitale archieftijdperk genomen. Het model benoemt 6 stappen die bij elke inspectie – meer of minder uitgebreid – worden doorlopen. De benodigde instrumenten per stap zijn geïnventariseerd (voorjaarsbijeenkomst 2012). Het jaar 2013 zal in het teken staan van verzamelen en beschikbaar stellen wat er al is (communicatieplatform), vervolgens - en voor zover daar tijd voor is - ontwikkelen van wat er nog niet is. Daarnaast organiseerde BRAIN voor 2012 – 2013 de opleiding Operational auditing, in samenwerking met de Haagse Hogeschool. De sectie Inspectie zal in 2013 bezien of er voldoende animo is voor een tweede ronde van deze opleiding.

Digitaal handboek archiefinspectie

Voor de wat langere termijn, afhankelijk van het tempo van boven genoemde ontwikkeling is het doel de verzamelde en ontwikkelde vakkennis samen te brengen in een digitaal handboek archiefinspectie. Dit handboek moet geen dode letter zijn, maar een dynamisch digitaal instrument dat actueel gehouden wordt door de beroepsgroep. Dit handboek zal tevens complementair moeten zijn aan het handboek kwaliteitszorg van BRAIN – dat zich primair op de dienstverleningstaak richt. Naar buiten toe kan het handboek fungeren als visitekaartje van BRAIN en van de archiefinspecteurs, richting verwante disciplines die het digitale tijdperk met zich meebrengt als information governance, controlling, auditing en dergelijke.

Bijeenkomsten

De sectie inspectie organiseert in 2013 een voorjaars- en najaarsvergadering waarin kennis en actualiteit wordt gedeeld en aandacht wordt besteed aan specifieke toezichtthema's.

Overige speerpunten 2013

Inventarisatie depotcapaciteit

Deze opdracht is opgevoerd in 2012. De uitwerking zal grotendeels in 2013 plaatsvinden.

Verbreding sectie inspectie

De kerngroep wil de sectie vergroten en ervoor zorgen dat de sectie een afspiegeling wordt van het totale inspectieveld te weten, gemeente, provincie en rijk. De gemeentelijke component is binnen de sectie goed vertegenwoordigd. Door het verder intensiveren van de contacten met EGI en Lopai denkt de kerngroep de gewenste verbreding te bereiken.

Realiseren van een communicatie infrastructuur

De uitgangspunten voor de communicatie van de sectie inspectie zijn in 2012 in samenspraak met BRAIN gerealiseerd. In 2013 zal de infrastructuur die daarop van toepassing is worden gerealiseerd. Verder aandacht behoeft de afstemming met de sectie kwaliteit bij de totstandkoming van de jaarprogramma's. De sectie inspectie ziet raakvlakken met de kwaliteitsinspectie in het handboek Kwaliteitszorg, maar ook zijn er gemene delers met archieven in cijfers.

5. Projectgroep Collectieve promotie

Doel en samenstelling

BRAIN werkt aan een collectieve communicatiestrategie met bijbehorende tools om nieuw publiek te genereren voor de archiefinstellingen en hun collecties.

De strategie is erop gericht mensen te vertellen dat het *hun* geschiedenis is die in de archieven is vastgelegd, dat de verhalen van *hun* familie, *hun* straat, *hun* stad, liggen te wachten om ontdekt te worden. BRAIN introduceerde de merknaam DNA (De Nederlandse Archieven) en beijvert zich om deze volgens het principe van 'Intel Inside' overal te vermelden waar archieven onderzoek, boek- en mediaproducties en tentoonstellingen mogelijk hebben gemaakt.

De projectgroep bestaat momenteel uit Ella Kok-Majewska (Regionaal Archief Rivierenland), Rob van de Laar (Stadsarchief 's-Hertogenbosch), Jan van der Meer (Rabobank Nederland) en Lieuwe Zoodsma (Noord-Hollands Archief). Versterking is wenselijk om een aantal opengevallen plaatsen op te vullen en het werk goed te kunnen verdelen

Doorontwikkeling OnsDNA.nl

In juni 2012 lanceerde BRAIN de website OnsDNA.nl, als startpunt voor (beginnende) onderzoekers. In samenspraak met de communicatiemedewerkers van de leden is een inventarisatie gemaakt van verbeter- en ontwikkelpunten.

In 2013 zal de (eenvoudige) opzet van OnsDNA.nl worden doorontwikkeld, verbeterd en uitgebreid, o.a. door meer interactiviteit te stimuleren door integratie van *social media*, de nieuwsvoorziening te automatiseren, betere zoekmogelijkheden op te nemen om mensen vanuit een concrete vraag naar de juiste instelling te leiden en instructiefilmpjes te laten maken voor veelvoorkomende soorten onderzoek;

We werken aan een goede structurele oplossing voor het contentmanagement van OnsDNA. Nu wordt dat nog verzorgd door de projectgroep en het bureau; op termijn moet dat worden belegd bij een wisselende redactie die gevormd wordt door (medewerkers van) de leden van BRAIN.

Om dit op te zetten en adequaat te ondersteunen is het nodig om te komen tot een redactierichtlijn, een eenvoudige instructie Wordpress en goede werkafspraken.

Stuk van het jaar

Gekoppeld aan de Maand van de Geschiedenis, onder de vlag van DNA en ondersteund vanuit OnsDNA.nl organiseren we een collectief publieksevenement met als titel *Stuk van het jaar*.

Onder de vlag van de projectgroep is hiervoor een werkgroep geformeerd bestaande uit Margot America (BHIC), Jojanneke van Zandwijk (Regionaal Archief Tilburg), Martine Bartels (Nationaal Archief) en Vanessa Jolink (Gemeentearchief Gemert-Bakel).

Lokaal organiseren archiefinstellingen onder hun eigen publiek voorrondes om te komen tot de verkiezing van het mooiste archiefstuk dat de instelling in huis heeft. Alle mooiste stukken worden in een online tentoonstelling (en wie weet ook nog met een fysieke pendant) op OnsDNA.nl gepresenteerd. De bezoekers van OnsDNA.nl kiezen daaruit het *Stuk van het jaar*. De uitslag volgt in de Maand van de Geschiedenis en krijgt in dat kader ruime aandacht van pers en publiek.

BRAIN en de projectgroep stellen in januari 2013 een format op waar de inzending aan moet voldoen. Een vereiste is dat de beschrijving van het stuk zo eenvoudig mogelijk moet zijn, zodat ook kinderen mee kunnen doen aan de verkiezing. Elk deelnemend archief is vrij in de keuze van een stuk, waardoor veel diversiteit aan inzendingen zal ontstaan.

Winstpunten

- De website onsdna.nl krijgt meer landelijke bekendheid en dus meer bezoekers.
[verdubbeling]
- Het streven is dat 75% van de aangesloten archieven mee doet.
- Alle digitale en sociale media kunnen worden ingezet door elk afzonderlijk archief.
- Archieven kunnen veel activiteiten organiseren, zowel online als offline, om hun eigen stuk in de kijker te zetten. Bijvoorbeeld een lokale voorverkiezing in het archief zelf: Welk stuk zullen we sturen? Of een tentoonstelling van het stuk gedurende de Maand van de Geschiedenis. Het archief kan zichzelf, de branchevereniging en onsdna.nl promoten.
- Voor een digitale activiteit zijn er minder uren van de medewerkers nodig en dus kost het minder geld. De draagvlak voor zo'n gezamenlijke activiteit zal daardoor groter zijn en er zullen meer archieven deelnemen.

6. Werkgroep HRM

Al vanaf de oprichting zijn arbeidsmarkt en opleiding belangrijke aandachtspunten van BRAIN. De werkgroep die zich daarmee bezig hield, is echter sinds 2 jaar niet meer bememd.

Dat wil niet zeggen dat de opgaven waar we op dit terrein voor staan minder prangend zijn geworden, integendeel. Instellingen beconcurreren elkaar om schaarse expertise, kampen met een braindrain op de ‘oude’ kennisgebieden als gevolg van vergrijzing en met een gebrek aan kennis en ervaring op de nieuwe kennisgebieden die zich aandienen. Dat zijn uitdagingen op zich. Maar de grootste opgave is misschien wel hoe we in onze branche, die zich gesteld ziet voor een overweldigende dynamiek op alle fronten, echt veranderingsgezind en veranderingscompetent worden. De netwerksamenleving vraagt om ondernemerschap, innovatieve kracht en een open, leergierige en verbindende attitude.

We hebben daarom naast oude en nieuwe vakinhoudelijk kennis en leervormen ook instrumenten en stimulansen nodig om barrières te overwinnen en in beweging te komen.

In de pilotvoorstellen die BRAIN verzamelde voor de Innovatieagenda Archieven werd ook zichtbaar dat deze zorgen het veld bezig houden. Het WVI kwam met een voorstel voor een scholingsprogramma tav e-depot; Streekarchief Midden-Holland met een voorstel om te gaan werken met methoden van informeel leren in *communities of practice*.

Tegelijkertijd meldde de stichting Archiefschool zich bij BRAIN met de constatering dat de belangstelling voor het opleidingsaanbod terugloopt en met de vraag of BRAIN zou willen (helpen) onderzoeken waar het veld dan wel behoefte aan heeft.

Redenen genoeg voor Ella Kok-Majewska (RAR), Bert de Vries (HCO) en Sigfried Janzing (SAMH) om een werkgroep te willen starten die zich met dit soort zaken bezig houdt. Om te onderstrepen dat deze werkgroep niet zozeer gaat over ‘opleidingen’ en/of ‘arbeidsmarkt’ maar in brede zin om ontwikkelingsgericht te werken aan en met ons menselijk kapitaal, draagt de werkgroep voorlopig de naam ‘werkgroep HRM’. BRAIN is in gesprek met de stichting Archiefschool over eventuele betrokkenheid van de stichting bij deze werkgroep.

De werkgroep is net geformeerd en kan dus nog geen inhoudelijke voorstellen neerleggen. Eerste doel is om voor de voorjaarsledenvergadering van 2013 een plan op te stellen voor deskundigheidsbevordering, leerstrategieën en competentieontwikkeling voor de archiefbranche.

Om tot een gefundeerd plan te komen gaat de werkgroep:

- de voornaamste trends in de samenleving en het vakgebied beschrijven,
- het bestaande opleidingsaanbod (zowel vorm als inhoud) in kaart brengen,
- de aansluiting van behoeften en trends enerzijds aan aanbod anderzijds onderzoeken,
- nieuwe leervormen (erfgoedredacties, *Communities of practice*) binnen en buiten de branche inventariseren,
- de competenties formuleren die nodig zijn om effectief te kunnen opereren in de netwerksamenleving.

De werkgroep heeft daarvoor ondersteuning nodig van bureau BRAIN.

Specifieke kennis op het gebied van archivalieken, deskundigheidsbevordering en veranderingsmanagement is onmisbaar. Daarom betreft de werkgroep Erika Hokke

(STROOMin, stroomin.nl) en Sietse Rauwerdink (SietseR/Koerskaart, sietser.com) bij de ontwikkeling van het plan.